

DUTCH B – HIGHER LEVEL – PAPER 1
NÉERLANDAIS B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
NEERLANDÉS B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Thursday 14 May 2009 (morning)
Jeudi 14 mai 2009 (matin)
Jueves 14 de mayo de 2009 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'Épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEKST A

NEDERLANDS: EEN KLEINE WERELDTAAL

5 Nederlands studeren in Kiev? Het kan. En bovendien: er is belangstelling voor. Aan meer dan tweehonderd universiteiten, verdeeld over meer dan veertig landen, wordt Nederlands op hoofd- of bijvakniveau aangeboden. Studenten komen uit belangstelling voor de taal en literatuur, maar ook voor de mogelijkheden die het Nederlands hen biedt. Voor hun is Nederlands vaak een venster op een andere wereld, en soms op een andere toekomst. Hier volgen enkele mogelijkheden.

Buitenlandse neerlandistiek

10 De Taalunie steunt buitenlandse docentschappen met subsidies: startsubsidies, subsidies voor boeken, tijdschriften, een computer of subsidies om gastdocenten aan te trekken. Daarnaast is de kwaliteit van de neerlandistiek een belangrijk aandachtspunt. Om deze kwaliteit te bevorderen, biedt de Taalunie ondersteuning aan. Een belangrijk onderdeel daarvan vormt het Steunpunt Nederlands als vreemde taal, een expertisecentrum waar buitenlandse docenten terecht kunnen voor didactisch advies en
15 advies over lesmaterialen. Bovendien kunnen zowel docenten als studenten een beroep doen op een interessant scholingsaanbod.

Zomercursussen

Elke student Nederlands moet minstens één keer tijdens zijn studie rondlopen in Amsterdam of Antwerpen en het Rijksmuseum of het Rubenshuis bezoeken. De Taalunie biedt velen van hen die gelegenheid. Elk jaar worden in Nederland en Vlaanderen zomercursussen Nederlandse Taal en
20 Cultuur georganiseerd. De studenten worden drie weken lang ondergedompeld in de Nederlandse taal en alles wat daarbij hoort. Jaarlijks reizen ruim driehonderd studenten af in de richting van de Noordzee. Ook voor docenten organiseert de Taalunie regelmatig nascholingscursussen om hen in staat te stellen hun vakkennis op peil te houden.

Indonesië

Oude banden met Indonesië. In verschillende delen van de wereld
25 kun je als bezoeker soms onverwachts met Nederlands uit de voeten, bijvoorbeeld in Indonesië. Sommige oudere Indonesiërs spreken nog Nederlands, maar ook veel jongeren hebben belangstelling voor die taal. Bovendien moeten studenten aan de universiteit, bijvoorbeeld aankomende juristen, zich nog steeds verdiepen in
30 Nederlandstalige teksten. Daarom bieden veel universiteiten in Indonesië het Nederlands aan voor hun studie en als beroepsgerichte taal. Studenten en andere belangstellenden kunnen bij verschillende centra terecht voor algemene cursussen Nederlands. Het Erasmus Taalcentrum in Jakarta is het belangrijkste centrum. Per jaar volgen
35 hier tussen de 1500 en 2000 cursisten een cursus Nederlands.

TEKST B

Opwarming jaagt vissen weg uit de Noordzee

Het veranderende klimaat heeft invloed op de vissen in de Noordzee. Volgens visserijbioloog Remmert ter Hofstede van de Universiteit van Wageningen worden de grote vissen verdrongen door steeds meer kleine soorten.

5 De biodiversiteit van de Noordzee is nooit zo rijk geweest dankzij de opwarming van de aarde. Voor biologen lijkt dat goed nieuws, maar voor de visserij is het een ramp. Dat stellen twee Wageningse biologen op basis van een onderzoek van de vissenpopulatie in de Noordzee. “Vissers begeven zich in de Noordzee in een moestuin,” zegt Remmert ter Hofstede, een van de onderzoekers. “Voordien hadden ze te maken met een maïsveld.”

10 Dat de Noordzee haar vissen verliest werd al eerder vastgesteld, maar het werd altijd geweten aan de overbevissing. Nu tonen Ter Hofstede en zijn collega Hiddink aan dat ook de opwarming van de aarde ervoor verantwoordelijk is. Sinds 1985 is de zeebodemtemperatuur met anderhalve graad gestegen. Dat zorgt ervoor dat steeds meer kleine vissen, zoals ansjovis, zeebaars en mul, via het Kanaal de Noordzee
15 binnendringen. Grotere vissen, zoals de zeewolf, de doornhaai en de schelvisachtige leng vinden het dan weer te warm worden en [– X –] naar het noorden.

In combinatie met de overbevissing van de Noordzee [– 15 –] de verandering van aanwezige vissoorten de vissers voor een groot probleem. Vissers concentreren zich immers op één bepaalde soort voor de vangst. Het wordt echter steeds moeilijker de
20 grote vissen in één trek binnen te halen. “Vissers moeten steeds vaker op zoek gaan naar de [– 16 –] in de pap,” zegt Ter Hofstede.

Volgens onderzoeker Ter Hofstede zijn er daardoor nu al vissers die van de handel in kleinere vissoorten, die ze steeds vaker in hun netten vinden, een zijhandeltje maken om [– 17 –] te komen. “Kleinere vissen zijn wel duurder dan grote vissen en dus kan
25 de handel nog wel rendabel zijn. Als de opwarming van de aarde zich verder doorzet, zullen we in de Noordzee een vissenpopulatie krijgen zoals ze tot voor kort voor de Franse kust kenden. Daaraan zullen de vissers zich moeten aanpassen.”

TEKST C

Open dag

- ① We hadden gasten die, eenmaal in het hoge Noorden, nu ook wel eens – eindelijk – het dorp Roodeschool wilden zien. “Valt erg tegen,” hield ik ze voor. De spoorrails lopen niet eens dood in het grint, maar gaan door naar de Eemshaven. En waar ooit het eindstation heeft gestaan, daar staat nu de reiziger te wachten onder het afdakje van een bushalte. De trein wordt betaald met een strippenkaart. Eenmaal per uur komt er uit de weilanden een dieseltje aanrijden, en eenmaal per uur rijdt het weer terug: het kleinst mogelijke treinstel, bestaande uit twee huiskamers, zo lijkt het wel. Ik zal later mijn gasten de schilderijtjes van Rein Pol laten zien van de rode Blauwe Engel. Schilderijtjes die “Avond” heten of “Zomer”. Je kunt aan dat treintje zien dat het zomer is. Poëzie is overal. Behalve in Roodeschool. “Nee,” zei ik tegen m’n Hollandse vrienden, “als je het eind van de wereld wilt zien, laten we dan naar de Eemshaven gaan, naar Delfzijl, of – dat is een idee – naar het kerkje van Marsum.”
- ② Het regent, de wegen glimmen en de kleiruggen liggen verzaligd over elkaar heen. Mijn vrienden hebben nog nooit zulke zware klei gezien. Ik ook niet. Als dit Holwierde is, zijn we te ver en we rijden over de ventweg terug. Slaan linksaf, passeren de “boomgrens”, richting dijk. Het kerkje heeft er zijn eigen parkeerplaats, voor twee auto’s. Het staat bovenop een terp. Ik wist: dit kerkje is altijd open. Het staat bovendien vermeld op een bord naast de deur: **OPEN!** Het gele klinkerpad roept “Laat ons opgaan tot de Heer.” Gastvrijer kan het niet. Wat het biedt is: stilte. Schoonheid in de vorm van netheid, soberheid, maar ook van leegte. Het heeft geen orgel, het is niet verwarmd. Het heeft wel een preekstoel, een klein koor en een koorhek. (Later zullen we horen dat er van tijd tot tijd een dienst plaatsvindt, en dat het beheer van dit juweeltje in handen is van een oud echtpaar dat elke ochtend de deur opent, en ’s avonds weer sluit). We staan soms even stil in het gras en proberen de teksten op de grafstenen te ontcijferen. We zouden hier, zeggen wij, te zijner tijd wel begraven willen worden. Immers, wat een uitzicht zouden we daar hebben. Klei zover het oog reikt.

- 30 ③ Terug in de auto, achter de ruitenwissers, weet ik nog een ander kerkje. Het is vandaag kerkendag. Mijn Amsterdamse vrienden willen zoveel mogelijk Groningse kerken zien. Maar ook hebben zij – vroeg uit de hoofdstad vertrokken – nog in het geheel niet gegeten. Dus, eerst een café opgezocht. We rijden door Garsthuizen, vragen naar een café. Door Zeerijp (kerk, open!) 't Zandt (kerk! sleutel bij de koster!), maar nergens een café. Of: wel café, maar dicht. Er zijn meer kerken open dan cafés, in Groningerland. Komt misschien omdat het zaterdag is. Eindelijk, in Loppersum een restaurant. De vlaggen hangen uit. Binnen is het gezellig; brandende kaarsen. Ik sluit de
- 35 auto af. Persoonlijk zou ik wel even naar het toilet willen. Maar wat een teleurstelling, ook dit feestelijk verlichte restaurant laat ons niet binnen. Gaat pas om vijf uur open. “Ja, daar is niets aan te doen,” zegt de vrouw in de deur en we lopen terug naar de auto. Het wordt steeds kouder. Ook het café verderop is dicht. In Loppersum hebben de openingstijden zich ingesteld op een nachtelijk uitgaansleven. De jeugd.
- 40 ④ We rijden door naar Appingedam. De auto heeft een ziel en meldt via een fel oranje licht dat ik naar benzine uit moet kijken. Ook dat nog. Ik ben alert, heb geen zin om met jerrycans langs de weg te lopen. Aan de grijze horizon, in westelijke richting, gloort het typische koude licht van een servicestation. De kunst is er te komen. Die kunst verstaan wij. We zitten ter hoogte van Bedum. “Mooie kerk! Mooie toren!” kan
- 45 ik niet nalaten te melden. Een Essostation zet ons tussen de pompen. Euro 95. De deur is gesloten. Een kartonnetje scheef achter glas: **OPEN**.

TEKST D

Festival vol creativiteit

Solar is naast een festival met muziek ook een bolwerk van creativiteit. De organisatie vertelt zelf wat er allemaal te doen is volgende week.

“Het wordt een combi van creativiteit en muziek. Je bent wat je maakt: dat willen we eigenlijk uitdragen, dat gebruiken we ook als motto voor dit festival,” vertelt Van Dalen.

“Het festival wordt ook gemaakt door een groep van vijf creatievelingen. Zij vormen het organisatiecomité. Die beginnen al een jaar tevoren met de planning en twee weken vooraf met de opbouw.” Het resultaat daarvan moeten we volgens Van Dalen zien als een wereldreis die je maakt op een festival. Een reis door een creatieve wereld welteverstaan.

Maar wat houdt die creativiteit concreet gezien nou in?

“Alles wat tot de verbeelding spreekt. In elk hoekje vind je wel iets. Bijvoorbeeld: we hebben iemand die tekeningen maakt met stiften en verf, er is hiphopkaraoke, je kunt dirigent zijn van je eigen band: je neuriet een bepaalde melodie en dan speelt een band dat direct na. Er zijn oud-Hollandse spelletjes, en ga zo maar door.

Je kunt het dus zo gek niet bedenken, of het staat op Solar. Maar ook de rechttoe rechtaan muziekliefhebber komt volledig aan zijn trekken op het festival. Op dat gebied willen we ook niet alleen maar house doen, maar ook rock, pop en hiphop. We hebben verschillende platforms en daarvoor willen we niet te makkelijk programmeren, niet te commercieel. Ons budget is beperkt. Het geld is voornamelijk afkomstig van sponsoren.

En tot slot heeft Solar ook voor de nachtbrakers nog iets in petto. Niet alleen is er een afterparty op de camping, maar ook een feest ter afsluiting van het festival. We verraden de locatie niet, die moet je echt vinden of er bij toeval terechtkomen.”